

Миомир Милинковић
Универзитет у Крагујевцу
Учитељски факултет у Ужицу

УДК: 821.163.42.09-1 Витез Г.
ИД БРОЈ: 203713548
Оригинални научни рад
Примљен: 15. фебруара 2013.
Прихваћен: 20. маја 2013.

МОЋ ИГРЕ, БОЈЕ И ЗВУКА У ПОЕЗИЈИ ГРИГОРА ВИТЕЗА

Апстракт: Аутор се бави естетским вредностима Витезових стихова у којима се свет детињства осликава на импресивној снази боје, звукова и игре у амбијенту осунчане природе. У историји јужнословенских књижевности мало је песника који су са толико уметничке снаге и стваралачког сензибилитета претакали спољашње ознаке живота у непоновљиву мелодију лакокрилих стихова. Витезова поезија није пука копија реалног, већ уметничка визија живота у којој се природа и свет пресликавају у еуфонији звука и спектру најтоплијих боја.

Витезова поезија је одолела искушењу времена и критичких преиспитивања, те још увек зрачи снагом неисцрпне енергије која релаксира дух и подгрева пажњу малог читаоца.

Кључне речи: игра, боја, звук, хумор, мелодија, уметничка вредност, поезија.

Иако се у књижевности за децу јавио релативно касно, Григор Витез (1911–1966) остварио је оригинално песничко дело, које својом структуром и формом представља снажну спону између традиционалног и модерног поетског говора. Мотивска разноврсност одабраних садржаја исказаних у вишеслојној равни тематских, значењских и естетских нивоа, у којима су нарочито добро осмишљени и поетски уобличени етички принципи, лепота природе и рустикалног говора, једноставан, ведар и сугестиван поетски израз – чине темељну основу и кредо његове поетике.

Има једна стара максима која гласи: „Кад мудраци створише реч и просејаше је кроз свој дух као брашно кроз сито, људи света препознаше се у пријатељству, чији благословени знак лежи у речи“. Григор Витез није

живео у време ових мудраца, па није могао ни створити прве речи, али се са сигурношћу може рећи да он у поезији изнова открива њихова нова значења и нову снагу, која до неслућених размера уздиже моћ поетског говора. Речи су у његовим стиховима игра, песма, хумор и боја, сједињени у неухватљивом колажу звукова у којима се живи свет и све спољашње ознаке живота пресликавају на безброј различитих начина.

Борислав Павић је запазио да је поезија Григора Витеза „сва од звучних ефеката“ (Павић 1960: 33). Без обзира о којој теми да је реч – природи и њеним бојама, игри, хумору или птицама – Витез у своме стваралачком поступку најчешће опонаша гласове природе, који се у оноματοпеичном звучању стихова доживљавају као складна и питка мелодија, надахнута немуштим језиком биља, животиња и птица. Једноставан и непосредан говор песника разлива се у емотивној супстанци стихова у еуфоничне лирске слике, пуне топлих, завичајних боја, које изнова отварају хоризонт детињства, као насущну потребу живота.

Игра је тежишни мотив и најбитнија ознака Витезове поезије. Своју поетику игре и поетски миље песник је илустративно дефинисао у предговору збирке *Сво вукова* (1957): „Ова књига могла би се звати и књига игара. Могла би се звати и књига смијеха. Или – књига прољећа. Или – књига шума, поља и ливада“. Даље говори како је већина песама увек *сиремна* на игру и шалу, па чак и *погвалу*, те се већ поменути збирка може сматрати књигом игара. Деца носе у себи урођени нагон за опонашање одраслих. При том се без остатка предају игри, која се у њиховој свести трансформише у слике реалности. На тај начин игра постаје сатисфакција за све оно што дете не може да досегне у стварности; један вид енергије и духовне катарзе која смирује емотивне фрустрације и незадовољство, изазвано строгим нормама одраслих.

У песми *Сво вукова* посебно је наглашена уобичајена склоност детета да свој однос према стварима и појавама исказује у нереалним димензијама, али и један нови аспект игре, која му открива основне претпоставке живота и социјалне законитости средине која му профилише детињство и начин зрења и одрастања. Цела збирка се може дефинисати као књига игара. Витез је, поред игара у којим доминира физичка активност детета, успоставио и посебан вид лексичке игре у којој подстиче дете на духовну и психолошку активност. Такав вид игре дочаран је необичним поетским исказом у којем доминира игра речи, на начин који у детету подстиче максимално ангажовање емоција и свести. Игра је неопходни чинилац у емотивном и интелектуалном зрењу и укупном развоју личности детета. „Григор Витез је у грађењу своје песме *Сво вукова* прихватио и стваралачки поступак народног певача – обрнуту градацију до апсурда“ (Обрадовић 2004: 319). У већ поменутом предговору збирци *Сво вукова* позива децу да се препусте игри, без остатка, својом во-

љом „јер ова књига није ни наука о природи, ни географија, ни наука о звијездама. Има таквих пјесама које управо уживају да им не вјерујете... Али ви одмах прозрете танку паучину којом хоће да вас саплету и смијете се, јер се не дате лако насамарити. А то значи да можете да се упустите у игру без опасности да ће вас изиграти“.

Игра је инспиративно врело и конститутивни елемент Витезове поезике. Песник све облике игре схвата као један од начина на који дете посматра и упознаје свет око себе. Први сусрет са стварима и бићима оно најчешће доживљава као један вид игре. Игра је све оно што дете воли: купање, излет у природу, дружење са вршњацима, са кућним љубимцима и играчкама, сусрет са родбином, нова познанства, отискивање у непознато, жеља за недостижним. У Витезовим песмама дете се страшно, без остатка, предаје чарима игре, тако да она у његовој свести ствара илузију могућег и реалног. Игра је сатисфакција за неостварене жеље и снове, један вид катарзе која прочишћава душу и ослобађа је од емотивног набоја и вишка енергије. Витез не инсистира само на физичким својствима игре, већ на игри која је „свестрани начин дечје активности (...) озбиљан начин дечјег рада и у физичком и у психичком смислу“ (Витез 1969: 8).

Песме о природи, птицама и животињама саткане су често на необичном спрегу речи које млади прихватају као један вид игре и забаве. Неке од ових песама настале су под утицајем народних разбрајалица и брзалица. Песма *Ко ће с нама у шумицу* може се узети као модел вербалне игре, преузет из фолклорне лексике. Наизменичним варирањем дугих и кратких стихова, остварен је жив и полетан ритам, који маркира и појачава гротескне детаље складно уткане у садржај сликовитог поетског исказа. У облику народне ређалице испевана је песма *Дознало се*, која има развијену дијалогску садржину у драмском, градативном току. Крај песме је у неочекиваној и необичној поенти, која асоцира немогуће обрте и завршетак играња.

У Витезовим стиховима осећа се благотворни утицај и других краћих форми из усмене традиције, нарочито оних у којим је исказана оштроумност и богатство народног духа. Пре свих, то су питалице, изреке, загонетке и неки видови народних поскочица. Према овим моделима Витез је неговао форму и изграђивао стилски комплекс своје поезике. „Витез се посебно ослањао на народне умотворине које садрже елементе фантастике, хумора, апсурда и нонсенса. Са његовом појавом нонсенсни хумор је постао значајни чинилац у тематској и естетској структури савремене поезије за децу. Витез своје песме гради као лексичке игре, игре оноματοпеичне конструкције, игре маште, игре каламбура и нонсенса, игре боја, игре речи, чији су праузор разбрајалице, брзалице и загонетке“ (Милинковић 2010: 281).

Моћ речи исказана је у знатном броју Витезових песама. Ритам и мелодија народних бројалица и ређалица снажно је одјекнуо у песмама *Прс-*

иш, *Зечја бројалица*, *Набрајалица шишимишу*, *Један, два итри* и др. Игра речима добила је примат над збиљом, ирационално над рационалним, забавно над поучним, необично и смешно над појавним облицима људске свакодневице. Посредством боја, музике, ритма и звучне експресије стихова, живот флоре и фауне настањује се у асоцијативни свет његове поезије. Раскошном снагом боја дочарао је шаренило цветних поља у песми *Ливада*, а садејство звука и боја у оноματοпеичним стиховима песме *Бумбар*: *Зум – брум! Зар немам лас / Као медвјед кад је љуи? / Зум – брум! Мој каиуи – / Од сјајна крзна, црн и жуи* (Витез 2008:41). *Прејелица* је једна од најлепших Витезових песама која у персонифицираним сликама природе, посредством звука, нуди уметничку транспозицију живота. Гомилањем звучних и беззвучних гласова, који су тешки за изговор када се нађу у спрегнутом изразу као што је *иуиурућ*, песник снагом звука дочарава атмосферу неподношљиве летње врелине, а речју *бућ*, која се римује са претходном, а знатно лакше изгвара, нуди могућност релаксације и коначни спас: *Дан би моио биши врућ, / Пуиурућ! / У жишо ко у вир – бућ!*

Поводи за хумор су у поезији Григора Витеза веома различити. Често носе примесу нечег бесмисленог, а каткад и неку скривену поруку, те га ваља посматрати и као један вид самопотврђивања оног који се смеје. У сваком случају, духовитост његове поетске реторике представља један вид супериорности оних који се некоме или нечему смеју. За разлику од одраслих који пазе када се, коме и како смеју, смех детета је неконтролисан, лепршав, непосредан, лакокрил и искрен. Да би потекао, нису му потребни велики узроци ни поводи. Дете се више и чешће смеје од одраслих. Његов смех је непатворен и чист, отворен и емотиван, блистав и разигран као скакутави планински поточић, провидан као бистра река. По томе је својеврстан феномен, најпотпунији израз дечје душе, огледало детињства и катализатор дечје природе. Смех је конститутивни елеменат Витезове поезије, начин на који песник стиже до срца малог читаоца, естетски феномен и извор инспирације, у којем се огледа чаробни свет детињства. Дечји смех у Витезовим песмама је здрав и неконвенционалан, разлистан и неспутан позом и друштвеним обзирима, спонтан и природан, прочишћен од прикривених жаока и намештене снисходљивости. Срдачан и доброћудан, каткад и безразложан, али искрен и чист, лакокрил и пријатељски интониран, има снажну терапеутску моћ.

У неким Витезовим песмама смех се кристалише као релаксација и посебан вид катарзичног прочишћења које благотворно делује на читаоца док стиче прва искуства и учи тешку лекцију живота. Изворе смеха песник налази у необичним догађајима и поступцима детета, његовом схватању живота и односа према старијима, природи, птицама и животињама. Начин на који смех у његовим песмама добија песнички легитимитет носи у себи,

можда и сасвим случајно, извесно обележје Бергсоновог схватања хумора, али, више од тога, песников став. Из таквог схватања настале су многе Витезове песме у којима деца препознају себе и налазе инспирацију за креативну игру која је огледало њихових индивидуалних склоности.

У Витезовом певању преовлађује хумор дечје наивности и духовитих анегдотских досетки, или комика изворног шеретлука и простодушне народне срдачности. У песми *Донео нам дедо* шала се за децу допрема у бурадима, док се у песми *За њројшцу* хумор расипа и жубори из безазлености дечјег бића, његове промућурности и наивног шеретлука. Витез је остварио занимљиве дечје портрете који су изашли из песниковог времена и наставили живот у друштву доцнијих генерација. Један од тих портрета је Антунтун. Он по својим поступцима, који су неприхватљиви за логику одраслих, подсећа на Змајеву *Материну мазу*. То одговара наивном поимању света који је близак детету из доба раног детињства. Антунтун све ради наопако – сади јаја у врту, граби мрак лонцем, зашива разбијено јаје, гуске храни сеном, снегом соли овце, а квочку насади да му леже новце. У његовим песмама могуће су и друге алогичности – да седло лаје, а рибе пливају по ливади и сл. Ново Вуковић је с правом запазио да Витез спада у оне песнике „који су нонсенсу дали пуни легитимитет и учинили га привлачним и за читаоце и за пјеснике“ (Вуковић 1996: 141).

Витезов хумор нема ироничних садржаја нити сатиричних жаока. У њему деца уживају, играју се и релаксирају. Нарочито су импресивни урнебесни слапови смеха у његовим нонсенсним песмама. Смех се у њима разлисатава до интимног и подсвесног предела дечјег бића и постаје еликсир духовне релаксације. Елементи апсурдног и необичног, исказаног у форми усмених доскочица или бројалица, добијају израз и боју нонсенсних обрта и каламбура, који се концентришу и таложу у структури гротескних стихова. Песме *Шша је било*, *Крава чиша новине*, *Иза сшаје*, *Реиаша њрича* и др., представљају узорне обрасце спонтаног, нонсенсног говора. У њима је песник исказао особеност поетске инвенције и необичан дар да посредством неусиљеног говора успостави приснији однос са децом и неповратним светом детињства.

У описним песмама Витез не дочарава само визуелну, већ и сензуалну слику природе. Песма *Какве је боје њошток* није само лирски доживљај, већ и песникова дефиниција лепоте. Овде се испољио као песник-сликар у чијим је стиховима природа проговорила најлепшим бојама. У неколико сугестивних дијалošких варијација планински поточић се доживљава као субјективна импресија сагледана из различитих поетских перспектива. За плашљивог зеца поток је „од сребра“, док је за ласту „као небо плав“. За лептира је „бијеле боје“, а за срну „сав озвјездан“. Неухватљива боја потока представља својеврсну дефиницију лепоте, која је вечна и непроменљива

ва, свима на извештан начин доступна, па ипак неухватљива, јер је вишеди-мензионална и вишесмислена.

Песма је компонована у пет поетских слика. Свака слика је једна строфа и једна композициона целина. На крају сваке строфе анимални ју-наци, у једном стиху, исказују своје импресије о потоку. Ако се ти стихови издвоје и сложе у целину, добија се песничка слика у анафори, која посредством боја синтетизује тематску и естетску структуру целе песме.

Поток је као шума зелен
Поток је овај сав од сребра.
Поток је као небо плав.
Поток је овај бијеле боје.
Гле, сав је поток озвјездан.¹

Само последњи стих искаче из анафоре, јер има екскламативну коно-тацију, која је песнику била неопходна да би досегао и маркирао највишу тачку емотивне кулминације. Боја воде, виђена очима различитих посмат-рача, мења се у складу са околином кроз коју поточић протиче, у фиксира-ном тренутку личног доживљаја. Та се чињеница лако уочава, али читаоца то може одвести у погрешном смеру, нарочито ако се задовољи површин-ским слојем њених значења и првим нивоом остварене перцепције. Суш-тинско проницање у слојевито ткиво емотивних и мисаоних вибрација оствариће се тек када читалац схвати да променљивост боје планинског по-точиха није последица искључиво објективних чињеница, већ и субјектив-ног доживљаја појединих опсерватора – јелена, зеке, ластавице, лептира и срне. Даљим продубљивањем анализе може се доћи до објашњења зашто се неки појмови, појаве и збивања у поезији доживљавају на различите на-чине. Поента песме могла би се дефинисати исказом: *Свет је исти за све који у њему живе, али га сви не виде и не доживљавају на исти начин.*

Песме инспирисане природом Витез је саткао на звучној корелацији асонанци, алитерација и ономагопеја. У њима се природа доживљава и споз-наје из еуфоничних слика, које одишу топлим бојама завичаја и усмене тра-диције. Променљиви ритам и дужина стихова варирају у Витезовим песмама као емотивни рефлекс екстатичних, чулних сензација. *Шевина јушарња пес-ма* је анакреонтски крик срећне мајке која се радује потомству и слави ис-конску моћ љубави, рађања и обнављања. У складном низу анафоричних дитирампских стихова остварена је симболична пројекција живота, као те-мељни слој у амфиболичној резонанци вечности:

---

¹ Сви цитати песама Григора Витеза су из књиге: Григор Витез, *Каг би грвеће хога-ло*, Српска школа, Београд 2008.

Увис!
Увис ћу се дићи!
До сунца ћу
Да га будим
Ићи
Ићи
Ићи...

Небо је је горња граница човекове знатижеље, циљ којем се одувек тежи и тајна коју тек ваља одгонетати. Сунце је симбол живота и постојања, еликсир радости, слободе и љубави. Шевин пут до сунца инспирисан је невидљивом и немерљивом енергијом радости, емпатичног материнског заноса, који релативизује даљину и разара мистику космоса. Звучна боја вокала *и* и консонанта *ћ* материјализује тај невидљиви флуид, приближава га осећањима читаоца, чинећи га могућим. Идејна структура песме остварена је футуристичком димензијом значењских нивоа, а мелодија стихова складном римом глагола *гући–ићи–сићи*, који овде замењују облике глагола летети и сугеришу мисао да је песник „имао у виду људску, а не анималну мајку“ (Огњановић 1997: 201). Тамбурица је симбол лепоте коју шева просипа васионом, као један вид озвучене радости која исијава енергију вере и оптимизма у живот који у непрестаном обнављању добија квалификатив вечности.

Немушти говор птица и дескрипција природе чине кохезионо јединство и темељну потку естетске организације Витезових стихова. *Залазак сунца* је комплексна, чулно-визуелна и акустичка слика природе, њених законитости и појава. Ова песма, поред експресивне, садржи и дијалошку линију на којој се отвара психолошка димензија као начин уметничког стварања.

У књижевности уопште, а нарочито у делима за децу, има доста дидактичких текстова у којима су поуке заоденуте формом различитих стилских средстава. Књижевни критичари су склони да овим моделима поричу било какву уметничку вредност. Па ипак, међу њима има мишљења да идеолошка садржина књижевног дела „поткрепљује значајне уметничке вредности – сложеност и кохретитност“ (Велек, Ворен 1985: 145).

У песми *Шћо хукће локомотива* остварен је изванредан контрапункт садржине, форме и стила, којим се опонаша локомотива, њено кретање и заустављање. Нарочито су снажне и сугестивне песме чија се садржина манифестује као стилска полифонија (*Пийчија ијеванка*), у којој дете чулно и визуелно доживљава њихову садржину и открива смисао поетске имагинације.

Функционалном употребом асоцијативне и звуковне моћи појединих гласова, песник ознаке спољашњег света успешно преноси у свест и подсвест малог читаоца. Игра речима и гласовима који дочаравају звукове природе је опробани модел којим се успешно остварује естетика рецепције. Сваки глас има особен тон и боју која у звучном садејству осталих гласова нуди необични колаж звучних и чулних сензација.

Фигуре дикције Витез гради на звучним могућностима гласова. Еуфонију говора постиже учесталом употребом појединих гласова и гласовних група, или гомилањем речи састављених од фреквентних гласова. На тај начин лако остварује пуни смисао говора. У реторици његових стихова снага звука се каткад уздиже изнад уметничког текста. Музику говора остварује на звучној фреквенцији асонанце, алитерације, анафоре, епифоре и ономатопеје. Садејством ових фигура досегао је највише домете звучања. О томе илустративно говори *Пишчија ијеванка*. Еуфонија поетског говора избија из асонанци, алитерација и ономатопеја, оснажених функционалним стилским ефектима персонификације која интензивира и употпуњује звучну оркестрацију песме.

Јутрос пала књига с крова
Просула се из ње слова.
Дошле птице велике и мале
И слова су позобале.
Па сад сричу сваког дана
Разна слова прогутана
Наглас вичу, те ћурличу
И цвркућу и ћувичу
И жвргоље и живкају
Пиште, жврље и циличу

Кријеште, цврче и ћивричу,
Криче, грчу и грличу
И пијучу и цијучу,
Жуборкају, ћућоркају,
Пирикају, цурикају,
Пискутају, цвијукају,
Цврљугају, шврљугају,
Ћирликају, грљукају,
Фићукају и биглишу
И пјевају и уздишу...

Дете воли да понавља речи које разуме или су му блиске по мелодији, боји и звучном склопу. На тај начин се игра и ужива у ритму речи које понавља. Песници за децу своје мисли и осећања често исказују анафором (ређе епифором) која је увек оснажена асонанцом и алитерацијом. „Крећући се у том кругу, потпуно ослобођене некадашњих значења, речи добијају комичну димензију, јер се у реченичном низу вежу по законима звуковног склада“ (Прелевић 1979: 76).

Поезија је комплексна уметничка форма у којој су супституисани хетерогени елементи човекове интелектуалне и духовне снаге; праисконско човеково открочење које сопственом лепотом оправдава целисходност свога постојања. Највеће уметничке домете Витез је остварио у песмама насталим из емотивних реакција његове свести и подсвести на објективне по-

јаве из реалног живота. Анегдотска форма коју је Змај преузео из усменог наслеђа, такође је чест модел Витезовог поетизирања. Ако се пође од Кајзеровог става да у тумачењу књижевног дела „никада нећемо моћи да умањемо својој индивидуалности“ (Кајзер 1973: 8), онда претходно мишљење не треба сматрати апсолутним, али га ваља уважавати, јер се вредност било којег дела духовне културе, па према томе и поезије, мери и оцењује према снази инспирације и стваралачке имагинације. Витез се у својим стиховима осведочио као надахнути стваралац и опсерватор, песник истанчаног сензибилитета и непоновљиве стваралачке имагинације.

Лепота, као константна и вечна категорија, исказује се, на различите начине у структури и језику Витезове поезије. Садржина и форма песама су тежишни слој њихове уметичке структуре. Његови стихови поред естетске, имају и етичку вредност, која се исказује у функционалној димензији комплексних значењских нивоа. Вредност Витезове поезије је у снази језичког исказа и богатству стилских фигура. Витез је продуховљени стилиста који пева једноставним и природним језиком, обогаћеним емотивним набојем унутрашњег живота и уметничког сензибилитета. Његов је израз жив и колористичан, пун маште, у полетном ритму лакокрилих, мелодичних стихова. У сваку нову песму он уноси посебан ритам и боју стилског исказа, који је адекватан предмету поетске инспирације. У складу са модерним књижевним тенденцијама „Витез је у своју поезију за дјецу унио нонсенс, игру и хумор. На тај начин он је започео епоху модерног пјевања за дјецу, иако је у својим основним опредјељењима био везан за традицију“ (Ристановић 1997: 50). Богатством мотива, разноврсношћу поетских форми, мелодијом стиха и сликовитошћу језика, стао је у ред најбољих песника који су на јужнословенским просторима певали након Другог светског рата.

ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА

- Витез (2008): Григор Витез, *Каг би грвеће хогало*, Београд: Српска школа.
Vitez (1969): Grigor Vitez, *Djetinjstvo i poezija*, Umjetnost i dijete, br. 3, II, Zagreb.
Vuković (1996): Novo Vuković, *Uvod u književnost za djecu i omladinu*, Podgorica: Unireks.
Велек, Ворен (1985): Рене Велек, Остин Ворен, *Теорија књижевности*, Београд: Нолит.
Кајзер (1973): Волфганг Кајзер, *Језичко уметничко дело*, Београд: СКЗ.
Милинковић (1999): Миомир Милинковић, *Хоризонти дејинствива*, Ужице: Учитељски факултет.
Милинковић (2010): Миомир Милинковић, *Наури за ѱериодизацију српске књижевности за децу*, Нови Сад: Међународни центар књижевности за децу, Змајеве дечје игре.

Милинковић (2012): Миомир Милинковић, *Књижевности за децу – поезијика*, Ужице: Учитељски факултет.

Обрадовић (1997): Славољуб Обрадовић, *Игра у поезији за децу Григора Вишеза*, Детињство, бр. 4, Нови Сад.

Обрадовић (2004): Славољуб Обрадовић, *Књижевности за децу*, Алексинац: Виша школа за образовање васпитача.

Огњановић (1997): Драгутин Огњановић, *Дечје доба*, Београд: Пријатељи деце.

Огњановић и Цветановић (1984): Драгутин Огњановић, Владимир Цветановић, *Дечја планета*, Београд: Завод за уџбенике и наставна средства.

Павић (1960): Борислав Павић, *Врш гешинства, антологија дечје поезије*, Сарајево: Свјетлост.

Петровић (2008): Тихомир Петровић, *Историја српске књижевности за децу*, Нови Сад: Змајеве дечје игре.

Прелевић (1979): Раде Прелевић, *Поешика дечје књижевности*, Мостар: Прва књижевна комуна.

Ристановић (1997): Цвијетин Ристановић, *Српски њесници за децу*, Бијељина: Завод за уџбенике и наставна средства Републике Српске.

Miomir Milinković

University of Kragujevac

Teacher Training Faculty, Užice

THE POWER OF GAME, COLOR AND SOUND IN THE POETRY OF GRIGOR VITEZ

Summary: Grigor Vitez belongs to the poets who opened a new dimension of children's poetry in the first decades after the World War II, while at the same time refused to let go the value of classical poetry.

The author especially concentrates on the aesthetic values of Vitez's verses in which the world of childhood is reflected in the impressive strength of colors, sounds and atmosphere of games. Vitez's poetry is not a mere copy of the real, but the artistic vision of life in which nature and the world are mirrored in countless different ways.

Observed from today's point of view, from the standpoint of contemporary aesthetic criteria, it can be said that Vitez's poetry withstood a number of interpretations and critical reviews, and that it still radiates the strength of inexhaustible energy which relaxes the mind and stirs the attention of young readers.

Key words: game, color, sound, humor, melody, artistic value, poetry.